

THE CONTRIBUTIONS OF THE ELAZIĞ STATE CLASSICAL TURKISH MUSIC AND KÜRSÜBAŞI COMMUNITY TO THE LOCAL MUSIC AND CULTURE

Adem YILDIRIM*
Derya KARABURUN DOĞAN**

*Müzik Öğretmeni, Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bil. Enst., Türk Müziği Anabilim Dalı
**Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü

Abstract

Elazığ is one of the ancient cities where different cultures and civilizations have lived together for thousands of years. Within this heterogeneous structure, the music of the region has a very rich structure and melody. Elazığ State Classical Turkish Music and Kürsübaşı ensemble has taken an active role in transferring this rich culture to future generations. 'Qualitative Research' method was used in the research. At first, a literature review was conducted and then, as a result of the interview, answers were sought on the extent to which the concerts and tours of the Elazığ State Classical Turkish Music and Kürsübaşı ensemble had an impact on promoting the music of the region and its role in the development of the culture and music of the region. In this study, especially Elazığ local music activities of the institution in question, activities and concerts held in domestic tours are included. These activities are important in terms of pioneering the development of local music, the recognition of local culture and its transfer to future generations. In line with the method used, it has been concluded that the Elazığ State Classical Turkish Music and Kürsübaşı ensemble contributes to the development and transfer of the cultural structure and local music of the region and to the promotion of the rich music culture of Elazığ through concerts and tours.

Keywords: Elazığ State Classical Turkish Music and Kürsübaşı Ensemble, Music Culture.

ELAZIĞ DEVLET KLASİK TÜRK MÜZİĞİ VE KÜRSÜBAŞI TOPLULUĞUNUN YÖRE MÜZİĞİNE VE KÜLTÜRÜNE KATKILARI

Özet

Elazığ ili binlerce yıldır farklı kültür ve medeniyetlerin bir arada yaşadığı kadim kentlerden biridir. Bu heterojen yapı içerisinde yörenin müziği de oldukça zengin yapı ve melodiye sahiptir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğu bu zengin kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasında etkin rol almıştır. Araştırmada 'Nitel Araştırma' yöntemi kullanılmıştır. En başta kaynak taraması yapılmış olup sonrasında yapılan mülakat sonucunda Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun yapmış olduğu konserlerin ve turnelerin yörenin müziğini tanıtmada ne derecede etki ettiği, yörenin kültürü ve müziğinin gelişiminde ki rolü konusunda yanıtlar aranmıştır. Bu çalışmada söz konusu kurumun özellikle Elazığ yöre müziği etkinliklerine, yurtiçi turnelerinde yapılan etkinliklere, konserlere yer verilmiştir. Yapılan bu etkinliklerin yöre müziğinin gelişimine yöre kültürünün tanınmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına öncülük etmesi bakımından önem arz etmektedir. Kullanılan yöntem doğrultusunda Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun yörenin kültürel yapısının ve yöresel müziğinin gelişimine, aktarılmasına yapılan konserler ve turneler dolayısıyla Elazığ'ın zengin müzik kültürünün tanıtılmasına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu, Müzik Kültürü

1. Giriş

Bu bölümde araştırmanın amacı ve problemi doğrultusunda sosyo-kültürel yaşantı içerisinde sanat, kültür, kültürü oluşturan ve geliştiren faktörler ayrıca kültürün en önemli unsurlarından olan, kültürün aktarımı ve öğretimi açısından büyük bir rol üstlenen müzik, müzik kültürü ve müzik kültürü aktarımı konusunda çalışmalar yapan kurumlar hakkında kavramsal bir çalışma yapılmıştır. Araştırmada bu kurumlardan Elazığ'ın kültürünü yansıtmada önemli etkenlerden biri olan Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun yöreye olan katkıları incelenmiştir. Söz konusu kurumun, Elazığ kültürünün şekillenmesinde ve gelecek kuşaklara aktarılmasındaki rolü amaçlanmıştır.

Sorumlu Yazar E-mail: ademyildirim.02323@gmail.com / Doi: [10.22252/ijca.1569707](https://doi.org/10.22252/ijca.1569707)

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun 12.12.2023 tarihindeki provasından bir görüntü Fotoğraf 1’de verilmiştir.

Fotoğraf 1. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu Prova
(Fotoğraflayan: Adem Yıldırım - 12.12.2023)

Toplumun önemli bir unsuru olan kültürün, sürekli değişim halinde olduğu söylenebilir. Kültürün tanımı ve yapısı zaman içerisinde sürekli değişim göstermektedir. Bu yüzden kültür söz konusu iken tek bir tanımdan bahsetmek doğru olmaz. Kültürün etimolojik köken olarak Latince *edere-cultura* sözcüğünden geldiği iddia edilmektedir. Bu sözcük Türkçede toprak kültürü anlamına gelmektedir. Bu görüşe benzer olarak kültür kelimesinin ikamet etmek yetiştirmek anlamına gelen *colere* kökünden gelen *cultura* sözcüğü ile ifade edildiği görülmektedir. Romalılar ise daha çok doğada doğal olarak yetişen bitkilerden ayırmak üzere insan emeği ile yetişen bitkileri tanımlamada kültür sözcüğünü kullanmışlardır (Oğuz, 2011).

Kültür kavramının etnolojik bakımdan ilk tanımını İngiliz antropolog Edward Burnett Tylor yapmıştır, ona göre kültür; “Kültür veya uygarlık, etnolojik yaygın anlamıyla, toplumun üyesi insanın kazanmış olduğu, bilgileri, inançları, sanatı, ahlak, hukuk, gelenek görenekler ve diğer yetenekleri ya da alışkanlıkları içeren karmaşık bütündür” (Tylor, 1871: 1). Bu tanımla birlikte kültürün insanların sosyal hayatlarının bütününe içerdiği, kazanılmış olduğu bununla birlikte kalıtsal olmadığı ifade edilse de bazı kökenlerinin bilinçdışı olarak insanların hayatlarına yerleşmiş olduğu görülmektedir.

Kültürü, İnsanın bilinç kazanmasından itibaren edindikleri kazanımları, dönemin şartlarında etik olarak doğru kabul ettiği şeyleri, dini inançları, bilimsel çalışmaları, sanatı, düşünceleri, normları, dönemin politikalarını vb. şeyleri gelecek kuşaklara aktarılması olarak tanımlayabiliriz. Kültür de tıpkı evrimsel biyolojinin olmazsa olmazı olan doğal seçim gibi ortama, doğaya ya da duruma en iyi adapte olanı seçer ve diğer kuşaklara aktarır. Bu seçimde önemli olan diğer kuşakların seçilen durumu kabul etmesi benimsemesidir. “Biyolog Richard Dawkins, bir genin kültürel karşılığı olarak “mim” terimini bulmuştur. Mim iletilen herhangi bir fikir, davranış, stil veya teknolojidir. Kil yazı tabletleri gibi bazı mimler, daha iyi bir şey onların yerini alana dek bir süre boyunca yaygınlığını korur” (Crofton ve Black, 2016: 57) Dawkins burada kültürün, davranışların, fikirlerin, kuralların vb. toplumda karşılık bulmasıyla birlikte bu normların daha iyi bir şey onun yerine geçene kadar devam edeceğinden bahsetmektedir. Kültürün bu özelliği sanat kavramında da bulunmaktadır. Sanatta yaşatıldığı aktarıldığı sürece var olmaktadır.

Kültürün ayrılmaz bir parçası olan sanat, toplumun gereksinimlerini karşıladığı sürece yaşamını sürdürecektir ve dönemin toplumuna göre şekillenen bir olgudur. Doğal olarak sanat kültür ile ilgili yapılan yorumlamalarda

olduğu gibi sürekli bir değişim içerisinde bu nedenle tanımlanması farklılık gösterir. Sanat için duyuşsal veriler aracılığıyla edindiğimiz izlenim veya deneyimlerin bir sonucu olarak edinilen hazzın dışavurumu, özcede beliren bir imgelemin ifadesi tanımlı yapılabilir. Torrey'e göre 40.000 yıl önce insanın sergilediği davranışlar arasında en fazla ilgiyi sanat çekmiştir. Bizi hayvanlardan ayıran ve sadece insana özgü olduğu düşünölen sanat, modern insanların dikkatini çekmektedir (Torrey, 2019) Otobiyografik belleği, diğer hominidlere göre daha fazla gelişen Homo sapiens; Bu gelişimle birlikte soyut düşünöbilme, kendisi dışındaki canlılar hakkında düşünöbilme gibi yetenekleri kazandı. Sanat bu süreçlerin kazanılmasıyla doğmuştur. Torrey'e göre çoğu Fransa ve İspanya'da olmak üzere 300 den fazla sanat içerikli mağara resimleri bulunmuştur. Fransa'da ki Lascaux mağarasın' da 1963 adet resim ve gravür bulunmuştur (Torrey,2019)

Resim ve gravür dışında Slovenya'da Divje Babe mağarasında 45 bin ile 60 bin yılı arasında tarihlenen mağara ayısı femur kemiğinden yapılan üflemeli bir çalgı bulunmuştur. Almanya'nın Baden-Württemberg eyaletindeki Svabya Alplerinde 37 bin yılına tarihlenen başka bir üflemeli çalgı bulunmuştur. Arkeoloji, antropoloji ve müzikoloji bilimlerinin kolektif olarak incelediği bu cisimlerin ne şekilde ve hangi amaçla çalındığı hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır (Onuk,2018).

Bilişsel devrimle birlikte insan soyut düşünöbilme yetisini kazanmıştır. Tolstoy "İnsanın bir zamanlar yaşamış olduğu duyguyu, kendinde canlandırdıktan sonra, aynı duyguyu başkalarının da hissedebilmesi için hareket, ses, çizgi, renk ve sözcüklerle belirlenen biçimlerle ifade etme ihtiyacından sanat ortaya çıkmıştır" der (akt. Ersoy, 2002: 5). Bu bağlamda sanat bir ifade şekli veya düşünöneyi estetik yollarla anlatma sanatıdır diyebiliriz. Sanat kavramı yüzyıllardır farklı biçimlerde aktararak günümüze gelmiş olduğundan kültür ile büyük bağılılıklar içerisinde. Bu kazanım onun diğer soyut becerilerinin yanında müziği de yaratmasına neden olmuştur.

Müzik Sanat dalları içerisinde kültürün en önemli göstergelerinden biridir. Müzik insanların yaşamları boyunca üretip tükettikleri kültürel ve kimliksele ürünler arasında yer almaktadır. Bu nedenle, kültür kavramı içinde müzik, diğer kültürel değişkenlerle birlikte incelenmelidir. Müzik yalnızca ses fiziğine yönelik bir olgu değil, aynı zamanda kültürel bir olgudur. Bu nedenle etnomüzikoloji müziği kültürel bağlamları ile birlikte incelemeyi konu edinir.

Müziğin ya da müzik aletlerinin kullanım alanları ve amaçları kesin olarak bilinmese de müziğin büyü, hayvanları korkutma, avlanma ya da dini ayinler düzenleme gibi ereğe dönük etkinliklerde kullanıldığı düşünölmektedir. Tarihe, tarihselci bir yaklaşımla bakacak olursak Arkaik dönemlerde müziğin kullanım alanları, dönemin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmiştir. Müzik aslında kültürel bir olgudur. "Kültürün oluşmasını ve biçimlenmesini doğrudan etkiler. Geçmiş ile gelecek arasında bağlar kurar. Kültürün hem nedeni hem de sonucu olan insanı, insan değerlerini dile getirir" (Say, 2001: 19). Müzik: İnsanın içinde bulunduğu duygulanım doğrultusunda yaşadığı sevinç, üzüntü, keder, özlem, mutluluk vb. ideleri sese veya bir müzik aletine ritimli veya ritimsiz aktarma sanatıdır. Müzik, kişinin duygularını yansıtan bir araç olmasının yanı sıra, siyasette, eğitimde, insan psikolojisinde, ekonomide vs. gibi alanlarda da dolaylı olarak etkili olan bir kavramdır. Platon müziğin daha çok pratik kullanımıyla ilgilenen bir filozoftur.

"Makamlardan anlamam, ama öyle bir makam alalım ki, savaşta ya da zor karşısında kalan, yaralanan, yenilen, ölümlle karşı karşıya gelen ve her türlü mutsuzluk içinde kaderine kafa tutabilen bir adamın yiğitçe davranışına uysun. Bize bir başka makam daha lazım ki, barış içindeki yaşayışımıza, giriştiğimiz işleri başarmak için zor kullanmadan, serbestçe yaptıklarımıza uysun. Barışta ne yapar bu insan? Bir dostuna öğüt verir, Tanrıya yalvarır, birine yol gösterir, o da denileni yapar, sonunda giriştiği işi başarır. Başardığı zamanda gurura kapılmaz, ölçölü, akıllı ve uslu davranır. Olan biteni hoş görür. İşte biri sert, öteki yumuşak bu iki makam, iyi günde olsun, kötü günde olsun, akıllı başında ve yiğit insanların sesine uyacak olan bu iki makam bize yeter." (Platon,2019).

Platon özünde bir siyaset filozofu olduğu için müziğin hem savaşta hem barışta pratik kullanımının öneminden bahsetmiştir. Platon'a göre Müzik; toplum yapısında, toplumun psikolojik durumunda, siyasetin her alanında etkisi yadsınamayacak bir nosyondur. Platon'a göre müzikle sosyal yaşam, ekonomi, kültür, din, psikoloji arasında bir bağıntı vardır veya olması gerekir. Müzikte öyle bir makam olsun ki Savaş esnasında yiğitçe, korkmadan savunma yapabilsin. Barışta da öyle bir makam olsun ki gurura kapılmasın, ölçölü olsun, dostlarıyla iyi vakit geçirsin.

Platon'un müziğe bakış açısıyla günümüz dünyasının müziğe bakış açısı oldukça farklıdır. Tabi ki de müziğe sadece pragmatik açıdan bakmak doğru değildir. Ancak görünen o ki müziği kullanma şeklimiz, amacımız ne

olursa olsun bunun sosyal hayata da yansımaları olmuştur. Müzik biz farkında olsak da olmasak da hayatımızın her yerinde etkin olan, olması gereken bir kavramdır.

Kültürün en güzel ifadesi olan müziğin insanlar üzerindeki pozitif ve kalıcı etkisi artık bugün bilim tarafından da kanıtlanmış bir gerçektir. Müzik gençlerin yaşadığı çevreye ve dolayısıyla topluma katılımını ve kaynaşmasını en üst düzeyde sağlayan araçların başında gelmektedir. Dolayısıyla günümüzde hayatın zor şartlarının içerisinde nefes alamayan bireylere, özellikle gençlere müziğin eşsiz gücüyle buluşturmak ve bireylerin rahat bir nefes alabilecekleri müzik kurumları büyük önem arz etmektedir. Ayrıca müzik kurumlarının müzik alanında çalışmak isteyen ve eğitim almak isteyen, meslek olarak müzik odaklı meslek edinmek isteyen kişilere destek verici çalışmalarının bulunduğu gözlemlenmiştir.

Dolayısıyla bu çalışmada müzik, kültürün bir devamı ve bir parçası olarak ele alınacaktır. “Müzik insanlığın var oluşundan bu yana bireyi ve toplumu besleyen başlıca ‘insanca yaşam ve kültür’ damarlarından biridir. Müzik kültürü, bu damardan bireye ve topluma akan kendine özgü bir kültürel öz sudur” (Uçan, 2000: 10). Müziğin etkileşim olarak, etnolojik bir yapıya bağlı sosyal davranışlara dayandığı söylenebilir. Estetik yönü ile bir sanat dalı olarak müzik insanların kendilerini ifade etmek için kullandıkları yollardandır. Bu bağlamda müzik eğitimine kültürün aktarım ve öğrenimi süreçlerinde büyük ölçüde görev düşmektedir.

Yaşamın önemli bir parçası olan müziğin gelecek kuşaklara aktarılmasında ve etkinliğini devam ettirmesinde müzik eğitimi veren kurumların, derneklerin, devlet korolarının vb. etkisi yadsınamaz. Dolayısıyla Harput kültürünün ve müziğinin gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir yeri olan Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği Kürsübaşı Topluluğunun yöre müziğine hem il içi hem de il dışı konserleri doğrultusunda katkıları ortaya çıkarılmıştır.

1.1. Problem Durumu

Araştırma Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun yöre müziğine ve kültürüne katkıları nelerdir? Sorusuna yanıt aranacaktır.

1.2. Alt Problemler

1. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun yöre kültürüne katkıları nelerdir?
2. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun Harput Müziğine katkıları nelerdir?
3. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun yurt içi turnelerinin katkıları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma; Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun Elazığ iline, kültürel yapısına ve müzik kültürüne katkılarının neler olduğunu tespit edilmesini amaçlamaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun buldukları ilde ve il dışında yapmış oldukları Harput Müziği ve Klasik Türk Müziği konserlerinin yöre müziğine ve kültürüne ışık tutması, halka aktarılması bakımından önemlidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun Elazığ iline yöre müziğine ve kültürüne katkıları konusunun koronun kuruluşu yani 2005- 2023 yılına kadar olan dönemi itibarı ile Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun çalışmalarının değerlendirilmesi ve araştırma sürecinin elverdiği şartlar ile sınırlandırılmıştır. Araştırma verileri, kaynak taraması ve koro çalışanları, koro şefi ile yapılan görüşmeler ile sınırlandırılmıştır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun yöre müziğine ve kültürüne katkıları dolayısıyla durum tespiti yapılacağı için betimsel bir nitelik taşımaktadır.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma nitel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Çalışılan konu ile ilgili literatür taranmıştır. Yapılan görüşmeler ile Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun sanat odaklı çalışmaları sınıflandırılmış ve tablo haline getirilmiştir. Nitel araştırmalar yapan araştırmacılar için bulgu(veri), var olan bilgi stoklarından elde edilecek zaten hazır bir şey olmaktan çok, 'araştırmacı' ve 'araştırılan' arasında gelişen bir sosyal ilişki sonucu, oluşan ortaya çıkan bilgidir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmadaki veriler kaynak taraması ve görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. "İnsanların deneyimlerini, bu deneyimlerin değişik sosyal bağlamlarda ortaya çıkardığı etkileşimleri ve sosyal ilişkilerin örüntülerini, niceliksel survey ve istatistiklere dayanarak anlamak ve yeterli düzeyde derinlemesine kavramak olanaklı olmadığından, sosyal araştırmalarda nitel veriye gerek duyulmaktadır" (Kümbetoğlu, 2012: 43).

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu, toplumu oluşturan insanların tarih boyunca üretim tükettikleri yaşantılarını, kültürlerini aktarıp yaşatmaya çalışan halk biliminin amaçladığı gibi Elazığ kültürünü aktarıp, diğer kültürlerle tanıtarak yaşatmayı amaçlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun çalışmaları sınıflandırılarak tablolaştırılmıştır.

2.4. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğudur. Örneklem grubu 2005-2023 yılları arasında çalışmalarına devam eden Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğudur.

3. Bulgular ve Yorum

Ekonomik, politik ve sosyo-kültürel yaşam içerisinde, içinde bulunan kültürel yapının oluşmasını ve süregelmesini destekleyen aynı zamanda birliktelik duygusunu aşıl原因an kuruluşlar vardır. Bu sosyal davranış ve birlikteliklerin pekiştirildiği en önemli yerler halk eğitim merkezleri ve örgün eğitim veren kuruluşlar, kurslar, derneklerdir. "...Örgütler, dernekler, kurumlar, okullar tüm kendilerine ilişkin şeylerle birlikte kültürden sayılırlar" (Uygur, 1996: 17). Sanayileşme ve küreselleşme öncesinde, genel olarak müziksel etkinlikler, sadece düğünler ve aile toplantıları ile sınırlıydı. Günümüzde modernleşme ile birlikte, insanlar müzik gereksinimlerini, çevresel faktörlerin de etkisi ile daha farklı mecralarda icra edebilmektedirler. Bu mecralardan en belirginini dernekler ve topluluklardır. Bu çalışmada bu topluluklardan biri olan Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun yöre kültürüne katkıları doğrultusunda yapılan konserleri ve yurtiçi turnelerini sınıflandırarak analiz edilmiştir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğunun 12.12.2023 tarihindeki provasından bir görüntü Fotoğraf 2'de verilmiştir.

Fotoğraf 2. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu Prova
(Fotoğraflayan: Adem Yıldırım- 12.12.2023)

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2005-2006 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. 2005-2006 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	23 Eylül 2005	13. Hazar Şiir Akşamları Konseri
2	1-2 Ekim 2005	Doğanşehir Malatya Konseri
3	21 Ekim 2005	Tasavvuf Konseri
4	10 Kasım 2005	Atatürk'ü Anma Konseri
5	17 Kasım 2005	Atatürk'ün Elazığ'a Teşrifleri Konseri
6	27 Kasım 2005	İstanbul Aya İriini
7	23 Aralık 2005	Mevlana Gecesi Konseri
8	12 Ocak 2006	Ruh ve Sinir Hastanesi 80. Yıldönümü Konseri
9	17 Şubat 2006	Harput Musikisi
10	17 Mart 2006	Çanakkale Şehitlerini anma ve Dünya Kadınlar Günü Konseri
11	11 Mayıs 2006	Açık Hava Konseri
12	20 Mayıs 2006	Gençlik ve Çocuk Bayramı
13	02 Haziran 2006	Harput Müzikleri
14	21 Haziran 2006	Dünya Müzik Günü
15	21 Eylül 2006	Hazar Şiir Akşamları Konseri

16	05 Ekim 2006	Türk Tasavvuf Müziği Konseri
17	17 Kasım 2006	Atatürk'ün Elazığ'a Teşrifleri
18	21 Aralık 2006	Hz. Mevlana'yı Anma Konseri

Tablo 1 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2005-2006 yılları arasında mevcut koro sanatçıları ile birlikte 18 adet önemli konser verdiği görülmektedir. Koro önemli gün ve haftalarda etkin rol almıştır. Bu yıllarda klasik müzik dışında Harput müziğinin, tasavvuf müziğinin de icra edildiği görülmektedir. 11 Mayıs 2006'da halka açık konser verilmiştir. Koro 1-2 Ekim 2005 yılında Malatya Doğanşehir konseri vermiş, bu konser Malatya halkının Harput kültürünü tanımasında etkili olmuştur. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2007-2008 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. 2007-2008 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	26 Ocak 2007	Fırat TV Canlı Konseri
2	02 Şubat 2007	Fırat TV Musikimizden Esintiler
3	03 Şubat 2007	Harput Türküleri Konseri
4	08 Mart 2007	Dünya Kadınlar Günü Konseri
5	16 Mart 2007	Çanakkale Şehitleri Konseri
6	22 Mart 2007	Nevruz Bayramı Konseri
7	29 Mart 2007	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Konseri
8	06 Nisan 2007	Emniyet Teşkilatı Konseri
9	06 Mayıs 2007	İnönü Üniversitesi Öğrencilerine Konser
10	07 Haziran 2007	Elazığ Okuyor Kampanyası Konseri
11	05 Ekim 2007	Türk Tasavvuf Müziği Konseri
12	25 Ekim 2007	Hazar Şiir Akşamları Konseri
13	17 Kasım 2007	Atatürk'ün Elazığ'a Teşrifleri Konseri
14	14 Aralık 2007	Şeb-i Arus Konseri
15	28 Aralık 2007	Elazığ Çocuk Islah Evi Konseri
16	26 Ocak 2007	Bekir Sıtkı Sezgin'i Anma Konseri
17	22 Şubat 2008	Hafız Osman ÖGE Mahalli Konseri
18	11 Nisan 2008	Emniyet Teşkilatınının 163. Yıldönümü Konseri
19	21 Haziran 2008	Elazığ Kültür ve Dayanışma Derneği Kürsübaşı Mahalli Konseri
20	19 Eylül 2008	Türk Tasavvuf Müziği Konseri
21	17 Kasım 2008	Atatürk'ün Elazığ'a Teşrifleri Konseri
22	19 Aralık 2008	Hz. Mevlana'yı Anma Konseri

Tablo 2 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2007-2008 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 22 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. Koro, Periyodik konserler ve okul konserleri haricinde Elazığ'ın önemli sanatçılarından olan Hafız Osman ÖGE anma konseri vermiştir. Yerel televizyonda konserler dışında, her yıl geleneksel olarak düzenlenen Hazar şiir akşamları konseri vermişlerdir. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2009-2010 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. 2009-2010 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	18 Mart 2009	Şehitler Haftası Konseri
2	27 Mart 2009	Harput Müziği Konseri
3	10 Nisan 2009	Emniyet Teşkilatı Yıldönümü Konseri
4	22 Mayıs 2009	Turne Konseri
5	30 Mayıs 2009	Turne Konseri
6	12 Haziran 2009	Turne Konseri
7	21 Haziran 2009	Harput Müziği Konseri
8	25 Eylül 2009	Tasavvuf Müziği Konseri
9	13-14 Eylül 2009	Urfa Turnesi
10	19 Kasım 2009	Baskil Konseri
11	07 Aralık 2009	Kapalı Cezaevi Konseri
12	26 Şubat 2010	Melihat Gülses Konseri
13	15 Nisan 2010	Siirt Turnesi
14	10-11-12 Haziran 2010	Niğde/ Aksaray Konseri

Tablo 3 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2009-2010 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 14 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. Koro, Harput kültürünü ve müziğini tanıtmak adına hem il içi hem de il dışında turnelere devam etmiştir. 26 Şubat 2010 yılında Melihat GÜLSES Elazığ'a gelmiş ve konser vermiştir. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2011-2012 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. 2011-2012 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	21 Ocak 2011	Elazığ-Diyarbakır Kültür ve Sanat Gecesi
2	26 Şubat 2011	Maliye Konseri
3	16 Nisan 2011	Batman Turnesi
4	18 Nisan 2011	Bitlis Turnesi

5	29 Nisan 2011	Mine GEÇİLİ Konseri
6	23 Mayıs 2011	Malatya Turnesi
7	09 Ağustos 2011	Adıyaman Turnesi
8	10 Eylül 2011	Halk Konseri
9	30 Eylül 2011	Erdal ÖZER ve Mircan ÖZEL Konseri
10	07 Ekim 2011	Ankara Turnesi
11	24 Kasım 2011	Adıyaman Gölbaşı Turnesi
12	19 Aralık 2011	Bilim ve Sanat Okul Konseri
13	21 Şubat 2012	Türkülerde Buluşalım Konseri
14	19 Mart 2012	Gazi Huzurevi Konseri
15	21 Mart 2012	Nevruz Bayramı Konseri
16	16 Nisan 2012	Batman Turnesi
17	17 Nisan 2012	Bitlis Turnesi
18	18 Nisan 2012	Muş Turnesi
19	23 Nisan 2012	Amatör Çocuk Konseri
20	27 Nisan 2012	Bora UYMAZ Konseri
21	26 Mayıs 2012	Melihat GÜLSES Konseri
22	28 Mayıs 2012	Ağın Turnesi

Tablo 4 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2011-2012 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 22 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. 2011-2012 yılları arasında birçok turne gerçekleştirdiği görülmektedir. Ankara, Adıyaman, Batman, Bitlis, Muş, Ağın, Malatya turneleri düzenledikleri iller arasındadır. Melihat GÜLSES, Erdal ÖZER, Mircan ÖZEL, Mine GEÇİLİ ve Bora UYMAZ koroda konser vermişlerdir. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2013-2014 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo.5. 2013-2014 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	11 Ocak 2013	Naci SÖNMEZ ve Ferahnaz Yalçın Konseri
2	25 Ocak 2013	Göksel BAKTAGİR ve Eda KARAYTUĞ Konseri
3	30-31 Ocak 2013	Çocuk Korosu Diyarbakır Trt Gap Radyosu
4	25 Şubat 2013	Malatya Y.İ.B.O Konseri
5	01 Mart 2013	Emrah UYSAL Leyla AYHAN Konseri
6	29 Mart 2013	Melihat GÜLSES Konseri
7	09 Nisan 2013	Deniz YILDIRIM-Lokman Özdemir Konseri

8	16-17 Nisan 2013	Bitlis Turnesi
9	03 Mayıs 2013	Keban Çocuk Korosu Turnesi
10	27 Mayıs 2013	Filiz ŞATIROĞLU Konseri
11	31 Mayıs 2013	Adana Senfoni Orkestrası ile Harput Senfoni Konseri
12	21 Haziran 2013	Hazar Şiir Akşamları
13	27 Eylül 2013	Mircan ÖZEL Konseri
14	04 Ekim 2013	Harput Kültür Sanat Buluşması
15	08 Kasım 2013	Aylin ŞENGÜL Konseri
16	29 Kasım 2013	Tuğçe PALA Konseri
17	07 Şubat 2014	Harput Türküleri Konseri
18	13 Mart 2014	Malatya Turnesi
19	28 Mart 2014	Göksel BAKTAGİR-Eda KARAYTUĞ-Bekir ÜNLÜATER Konseri
20	11 Nisan 2014	Adnan MUNGAN Konseri
21	18 Nisan 2014	Trt Gap Radyosu Programı
22	19 Nisan 2014	Siirt Turnesi Halk Konseri
23	21 Nisan 2014	Amatör Çocuk Korosu
24	21 Nisan 2014	Siirt Halk Eğitim Merkezi Konseri
25	13 Haziran 2014	Faruk SALGAR Konseri
26	15 Haziran 2014	Gaziantep Turnesi
27	02 Temmuz 2014	Adıyaman Ramazan Konseri
28	20 Eylül 2014	Harput Konseri
29	26 Eylül 2014	Harput Konseri
30	19 Aralık 2014	Şeb-i Aruz Konseri

Tablo 5 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2013-2014 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 30 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. Bu yıllar arasında Harput müzik ve kültürünü tanıtmak adına birçok il içi ve il dışı turne gerçekleştirdikleri görülmektedir. İl dışı turneleri arasında Diyarbakır, Malatya, Bitlis, Siirt, Gaziantep, Adıyaman gibi iller bulunmaktadır. Turneleri yanı sıra koroda Faruk SALGAR, Adnan MUNGAN, Göksel BAKTAGİR, Eda KARAYTUĞ, Bekir ÜNLÜATER, Tuğçe PALA, Aylin ŞENGÜL, Mircan ÖZEL, Filiz ŞATIROĞLU ve Melihat GÜLSES gibi önemli kişiler konser vermişlerdir. Ayrıca Adana senfoni orkestrası ile Harput senfoni Konseri verilmiştir. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2015-2016 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6. 2015-2016 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	23 Ocak 2015	Maden İlçesi Halk Konseri
2	18 Şubat 2015	Ağın Turnesi
3	21 Mart 2015	Malatya Turnesi
4	20 Nisan 2015	Diyarbakır Trt Gap Radyosu Programı
5	29 Nisan 2015	Harput Musikisi Konseri
6	10 Mayıs 2015	Ağın Turnesi
7	12 Mayıs 2015	Tokat-Pazarcık Ballica Mağaraları Konseri
8	29 Temmuz 2015	Adıyaman Turnesi
9	05 Ekim 2015	Sivas-Divriği Turnesi
10	01 Aralık 2015	Adıyaman Turnesi
11	30 Mart 2016	Maden Eğitim Konseri
12	14 Nisan 2016	Maden Turnesi
13	24 Mayıs 2016	Ankara Kürsübaşı Gecesi
14	17 Haziran 2016	Adıyaman Turnesi
15	24 Ekim 2016	Sivas Turnesi
16	27 Ekim 2016	Adıyaman Turnesi

Tablo 6 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2015-2016 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 16 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. Bu yıllar arasında Harput müzik ve kültürünü tanıtmak adına birçok il içi ve il dışı turne gerçekleştirdikleri görülmektedir. Bu turneler arasında; Malatya, Ankara, Diyarbakır, Tokat, iki kez Sivas turnesi, iki kez Adıyaman turnesi, iki kez Maden turnesi, iki kez Ağın turnesi gerçekleştirilmiştir. Harput müzik kültürünü yaymak ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla Harput musikisi konseri verilmiştir. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğu binası 2016 yılında depreme dayanıklı olmaması nedeniyle Nurettin ARDIÇOĞLU kültür merkezine taşınmıştır. Bu yıldan sonra konserlerini bu binada yürütmektedir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2017-2018 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. 2017-2018 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	31 Mart 2017	Kredi Yurtlar Kurumu Konseri
2	18 Nisan 2017	Ankara Turne Konseri
3	30 Nisan 2017	İstanbul Turne Konseri
4	19 Mayıs 2017	Ağın Turne Konseri
5	25 Mayıs 2017	Kovancılar Turne Konseri

6	01 Haziran 2017	İstanbul Turne Konseri
7	02 Haziran 2017	İstanbul Harput Müziği Konseri
8	08 Haziran 2017	Adıyaman Turne Konseri
9	17 Ekim 2017	Sivas Turne Konseri
10	10 Kasım 2017	Yazıkonak Turne Konseri
11	14 Aralık 2017	Maden Turne Konseri
12	05 Ocak 2018	Mardin Turne Konseri
13	26 Ocak 2018	Harput Konseri
14	02 Mart 2018	İstanbul Turne Konseri
15	07 Ağustos 2018	Muş Turne Konseri
16	28 Mart 2018	Edirne Turne Konseri
17	16 Nisan 2018	Bingöl Turne Konseri
18	24 Nisan 2018	Nevşehir Turne Konseri
19	13 Mayıs 2018	Ağın Turne Konseri
20	02 Kasım 2018	Ağın Turne Konseri
21	02-03 Kasım 2018	Adıyaman Turne Konseri

Tablo 7 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2016-2017 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 21 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. Koro Harput müzik kültürünün yaygınlaşması ve tanınması için Ankara, İstanbul, Adıyaman, Sivas, Mardin, Edirne, Bingöl, Nevşehir, Muş il dışı turne konserleri ve Ağın, Harput, Maden, Yazıkonak il içi turne konserleri vermiştir. . Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir. 2019-2020 yılları arasında ülkemizdeki görülen Kovid-19 ve Elazığ depremi nedeniyle koro periyodik konserler ve anma konserleri dışında konser yapmamıştır. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu'nun 2021-2024 yılları arasında gerçekleştirdiği önemli konserler Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. 2021-2024 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Önemli Konserler

NO	TARİH	İLGİLİ GÜN
1	11 Haziran 2021	Lokman TASALI Solo Özel KONSER
2	04 Eylül 2021	Sivrice Turne Konseri
3	07 Nisan 2022	Adıyaman Turne Konseri
4	10 Haziran 2022	Ağrı Turnesi Harput Müziği Konseri
5	15 Temmuz 2022	Adıyaman Konseri
6	05 Ekim 2023	Aşık Veysel Türküleri Konseri
7	03 Kasım 2023	Harput Türküleri Konseri
8	18 Mayıs 2024	Nostaljik Şarkılar Konseri

Tablo 8 incelendiğinde Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun 2021-2024 yılları arasında mevcut koro sanatçılarıyla birlikte 7 adet önemli konser verdikleri görülmektedir. Koro iki kez Adıyaman, Ağrı, ve Elazığ-Sivrice konserleri vermiştir. Bunların dışında koro; hem periyodik konserlerine okul konserlerine, anma konserlerine hem de önemli gün ve haftalarda ki konserlerine devam etmişlerdir.

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğu koro şefi Kenan Çimtay, 1969 yılında Elazığ'da doğdu. Müziğe küçük yaşlarda başlamıştır. 1990 yılında Devlet korusu sınavını kazanmıştır. Kenan ÇİMTAY 8 Ocak 2015 yılında koro şefi olarak atandı.

Aslen Diyarbakırlı olan Celil MATARICI Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun ilk koro şefidir. Koronun amacı; Türk müziğinin yaygınlaşmasını, kültürel yaşamına katkı sağlamayı yöre halkının Türk müziğini tanimasını ve Harput kültürünü, müziğini genç nesillere ulaştırmayı amaçlamaktadır.

Fotoğraf 3. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği Korusu ve Kürsübaşı Topluluğu konserinden bir görüntü

Koroda mevcut olarak koro şefi, hanende, sazende ve diğer personellerle birlikte toplamda 26 kişi aktif çalışmaktadır. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunda haftada bir konser yani her ay periyodik dört konser verilmektedir. Ayda dört konser haricinde il içi ve il dışı turneleri yapılmaktadır. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun çalışma saatleri 13:00 ile 15:00 arasındadır.

4. Sonuç ve Öneriler

22 Ağustos 1989 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı genel müdürlüğüne bağlı Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştur. Koronun kurucusu ve ilk şefi Naci Sönmez'dir. Naci Sönmezden sonra sırasıyla; M. Celil MATARACI, Fatih ORAL, Nebahat KONU, Hakan ÇETİNAY, Funda KOVA olmuştur. 2015 yılından itibaren Kenan ÇİMTAY görevini sürdürmektedir. Koronun müdürlüğünü Olcay BÜRHAN yürütmektedir.

1990 yılında atama işlemleri bitirildikten sonra 1991 Nisan ayında 40 sanatçı kadrosu 3 idari kadro ile çalışmalarına başlamıştır.

Kuruluşundan beri Elazığ ve çevre illerde konserler veren koro, yöre kültürünü tanıtmada oldukça etkili olmuştur. Klasik Türk müziği haricinde Harput Müziği icrasına da önem veren koro yurtiçi turnelerinde Harput müziğini icra etmiş ve yöre müziğinin önemli isimlerini tanıtmada etkili olmuştur. Koronun hizmet binası Nurettin ARDIÇOĞLU merkezinde çalışmalarını yürütmektedir.

Araştırmanın sonucunda Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun Elazığ ilinin geleneksel müziğinin ve kültürünün korunması gelecek kuşaklara aktarılması açısından önem taşımaktadır. Periyodik konserler haricinde Koro tarafından verilen Harput müziği konserlerinin, il içi il dışı turne konserlerinin yöre halkının kendi müziğini tanımasında ve başka illerde yaşayan insanların Harput müziğini tanımasında etkili olduğu görülmektedir. Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğu yapmış oldukları sosyal sorumluluk çalışmaları sayesinde bireylere moral motive sağladığı, Türk Müziğinin gelecek kuşaklara aktarımında ciddi bir köprü görevi üstlendiği gözlemlenmiştir.

Kültürün oluşumuna etkisi olan tüm etmenlerle ilişki içerisinde bulunan dernekler, toplumun her kesimine ulaştırılarak, toplum içerisinde yaşayan bireylerin bu dernek ve topluluklardan kültürel katkıları her alanda alabilmeleri sağlanmalıdır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Harput müziğinin gelişiminde ve gelecek kuşaklara aktarılmasında rol oynayan Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı topluluğunun yapmış olduğu hem il içi hem il dışı konserlerine daha fazla destek vermesi ve bu konuda koronun hem hanende hem sazende eksikliklerini gidermesi koronun daha etkili işler yapmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Crofton, I. ve Black J. (2016). *Bir Solukta Evren ve Dünya Tarihi*. Çev: İlgin Yıldız Editör: Sinan Köseoğlu, İstanbul: Say Yayıncılık, s:57.
- Ersoy, A. (2002). *Sanat Kavramlarına Giriş*. İstanbul: Yorum sanat yayıncılık.
- Kümbetoğlu, B. (2005). *Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma*, İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Onuk, Ö. Ü. Ö. (2019). Dünyanın En Eski Çalgıları: Taş Devri Flütleri. *Manas Journal of Social Studies*, 8(1), 176-184.
- Oğuz, E. S. (2011). Toplum bilimlerinde kültür kavramı. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 28(2).
- Platon. (2019). *Devlet*. Çev: Sabahattin Eyüpoğlu ve M. Ali Cimcoz Düzelti: Belgin Sunal ve Fidan Eroğlu, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s:90-91
- Say, A. (2001). *Müzik Öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Torrey, E. F. (2019). *Beynin Evrimi ve Tanrıların Ortaya Çıkışı*. Çev: Erkan Aktaş Editör: Banu Erol, İstanbul: Paloma Yayınevi, s:120
- Tylor, E. B. (1876). *La civilisation primitive (Vol. 1)*. C. Reinwald.
- Uçan, A. (2000). *Türk Müzik Kültürü*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uygur, N. (1996). *Kültür Kuramı*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1996.